

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 24. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középuteza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési Ár: 5 hasábas garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasensteint és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyitási díj: cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez ezimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelben.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

october—decemberi folyamára.

Előfizetési ár:

Félévre 6 forint o. ért.

Évnegyedre 3 „ „ „

Egy hóra 1 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középuteza Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Mint hogy a lapunk mellékletében közreadott törvényjavaslat a polgári pörrendtartásról, a jövő évnegyed alatt kerül országgyűlési tárgyalás alá; kiadónkkal akképp intézkedtünk, hogy megkapassák. Sziveskedjenek chezképpesen t. új előfizetők lapunk kiadó-hivatalánál megtenni megrendelésüket.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Kolozsvár, oct. 3. 1867.

Ha egy párszor zúgolódásra fakadtunk a kormány késedelmeiért az erdélyi részek irányában, úgy hisszük, tündöcséinket pártálláspontunk igazolja.

Mi meg vagyunk győződve, hogy pártunk törekvése most is az, a mit 1861-ben hangoztatánk: a „restitutio in integrum,” s mert ezt tudjuk, minden késedelem fölkelte aggodalmaskodásainkat, mint a mi pártunkat, melyből a kormány alakult, a közvélemény elcsúszott és helytelen ítéleteinek teszi ki.

Nem mondhatjuk most is, midőn az eredmények már kezdenek mutatkozni, hogy a miniszterium igen sietett volna ügyeink rendezése körül, ha rá emlékszünk, hogy az 1848-ki kormány mily gyorsan, mily erőlyesen szervezte Erdélyt, s hogyan ragadta magához Erdély legjobb képességeit a közszolgálati képesség minden szakmájából, hogy jártas erővel rendelkezhetve cselekvésének gyorsaságát az elcsúszás hibái ne kísérik. Ahozképpesen tehát a mostani miniszterium irányunkban nem sietett, feladatai is különböztek amattól, annak csak alkotni kellett, ennek rendre kell leszedni az absolutismus mérgező alkotását, és úgy helyezni vissza, s egyszersmind alkotni sok mindenben újat.

Belátjuk s be is látunk, s ez irányban nem is szüntünk meg időszakonként fölvilágosítani olvasó-közönségünket, hogy mostan az elcsúszás igen könnyen apróbb s nagyobb kellemetlenségeket okozhatna, s a miniszterium feladata, több oldalról megfontolni lépéseit, hogy azok biztosak s kibékítők legyenek.

Valahára a rendszeres cselekvésre indult alkotmányos élet jelenségei ébrednek, a kimondott s vigasztaló előzmények természetes corollariumaik kezdenek előtűnedezni s az alkotmányosság szemfényéről az oda rakott vastag hályogok foszladoznak.

Ezen vigasztaló nyilatkozatra ösztönöz minket mindenekelőtt az igazságügyminiszterium azon fontos ténye, hogy a Schmerling korszakból kísértettül közölt fennmaradt fő-törvényszék megszűntnek van nyilvánítva, s végvonaglásai az évvel együtt fognak eltűnni.

Örvendünk, hogy nem félrendszabályt látunk, hanem a Felsőház ezen legújabb elhatározását is úgy a mint a nemzet koronás királyától várhatjuk, alkotmányosnak és correctnek találhatjuk.

Nézetünk, a mit e kérdésben többször elmondánk, az volt, hogy eltérve a személyi kérdésektől, a fő-törvényszék lényege ellenkezik alkotmányunkkal, a miért is azt kifoltozni bármily népszerű egyénnel sem lehet, mert maga az intézmény az absolut korszakból eredvén, praedjudicál alkotmányos érzelmeinknek, miért is e nem törvényes alapu forumot el kell törölni, s helyét új, a miniszteriumnak engedett hatalomból folyó intézménnyel pótolni.

A miniszterium intézkedése correct és kielégítő, az erdélyi részek fő-törvényszéke az lesz, a mi volt régi egységünk hosszas századain át: a királyi curia.

Nincs semmi kétségünk abban, hogy

valamint közönségünk élenken volt érdekelve ezen tárgyban elmondott vélemények és nézetek iránt, úgy örömmel fogadta a Felsőház azon legújabb intézkedését, melynélfogva az 1863-ki törvénytelen gyűlés minden határozmányai már korábban eltöröltetvén, a fő-törvényszék is, mint ezen politikai manőverezés sértő következménye végre valahára megsemmisített.

Bizunk abban, hogy a miniszterium e szabatos uton tovább haladva be fogja látni, hogy a mily törvénytelen s praedjudiciosus volt e fő-törvényszék lényegében, épp oly praedjudiciosus, merem állítani, Erdély összes közvéleménye előtt a királyi tábla személyzetében.

Igen, e részben alkotmányos felfogásunk az, hogy a kir. tábla, mint intézmény, törvényes s a jogfolytonosság igényét követeli; de annak tagjai nem alkotmányos kormány által vannak legnagyobb részben kinevezve, az ősi szent épületbe a Schmerling rendszer beküldé profétáit; de a nemzet ily minőségben őket magának nem ismeri, mert hisz ugyanazon politika adta hivreire azon méltóságokat, a mely 1863-at teremtette; s azt hisszük, jogérzetünknek csak az felelhet meg, ha az egész tábla személyzetét a miniszterium fogja kinevezni, hogy első fölívási törvényszékünk szintén az alkotmányos kormány kifolyása legyen, mint a kit eziránt a felelősség is illet.

Mi nem cselzünk itt egyéniségekre, kik, hogy minő népszerűség és imputatio alatt állanak, arról beszélni nem akarunk, sőt megvalljuk, hogy ezen egyéniségek egy részét éppen nem is ismerjük.

Hanem elvekből indulva, nézetünk szerint, nem szabad, nem lehet alkotmányos forumon oly bírónak lenni, ki mandatumát egy alkotmányfelforgató s az ország törvényével nyílt ellenségeskedésben állott kormánynak köszöni, s ha ezen bírónak lehetnek ész- és jellembeli érdemei, hogy e téren szolgáljanak, ők alkotmányos bírónak csak a felelős miniszterium kinevezése által válhatnak, addig a mi jogfogalmaink szerint olyaknak nem tekinthetők.

Bizunk, hogy a miniszterium, mely az alkotmány-felforgatás tanát correct következetességgel törli ki közéletünkéből, e tárgyban is el fogja találni az utat, melylyel jogérzelmeinket kielégítse.

A cultusminiszterium ugyancsak most örvendezteté meg szabadelvű intézkedésével s az 1848-ki állapot rehabilitációjával egyik hitfelekezetünket, a midőn is, hír szerint, a Felsőháznál kieszközlé, hogy a guberniumnál fennállott egyházi bizottmány megszüntetvén, az erdélyi katolikusok gyűlése olyképp, mint 1848-ban szervekedett, egybehívassék. E fontos lépést ezen hitfelekezet autonómiajának kifejtésére minden szabadelvű ember örömmel üdvözl.

Főlemlíthetjük örömmel azt is, hogy a közlekedési miniszterium életjelét szintén lát-hatjuk már, miután Kolozsvártól kezdve a Nádas völgyén már a vasúti vonal jelzései láthatók, s remélünk lehet, hogy a földmunkálat is nemsokára megindítatik.

Nem kevés örömet okozott azon hír, hogy a miniszterium erélyes munkásságot fejt ki kárpótási ügyünk kitisztázására, bányász-tunk rendbehozására, a mely tárgyakban már beható tanácskozások folytak szakemberek által.

Reméljük, hogy a miniszterium figyelme elől el nem tévesztí azon kívánságokat, melyeket úgy lapjaink, mint megyebizottmányaink kifejeztek, az osztrák anyagi törvényeknek is, hiszen a magyar törvények jog-elveivel ellenkező törvényeziknek eltörölése s a hazai törvényes elvek hatályba helyezése iránt.

Dózsa D.

Kolozsvár, oct. 4. 1867.

„Mivel töltik a halandók idejét ott lenn?” kérdé egyszer hatalmas Jupiter gyorslábú Merkurt. „Csaldónak” — felele laconice Olymp futárja. Így regéli a mythos, s már csak azért is elhiszük neki, mert hasonló kérdésre kathegorikusabb felelet mai napság sem igen teremthető elő.

Csak szót szaporítunk, ha ki tudja bányadik-szor ismételtük, hogy együgyű életünkben a csaldós az, a mi — tán a hitelezőnél is gyakrabban —

úton útfélen üdvözl; pedig még el is engednénk valamit ebből az intim viszonyból.

Ki bámulhat tehát, ha még a korom fekete-sége felett is kezdenek némi kétség-csirák fakadni hitünk agyán.

Higyük, ne higyük?

Vagy tán olvasóink tudnak valamit bizonyosan? például tudják: ki és mi oszlatta fel a szebeni gyűlést, ki és mi helyezte hatályon kívül végzéseit? Talán, mely bölcsesége folytán, az uralkodó, talán az európai constellációk, vagy tán az összes birodalom érdekei, életföltétele, avagy a jog, törvényesség és igazság, az alkotmány, vagy mindezek együttléve?

Nem.

Ha így gondolkozunk, pusztá csalódás volt, merő ábránd!

A felmerülhet kételkedést utasítjuk a „Gaz. Transilvania” ra, melynek hinni kell, mert állításainak alapzata azon anyagból készült, melyből a legremekebb mű: a világ, s teremteni abból szokott, mielőzt teremtette a Legbölcsőbb, a Legigazságosabb.

A „Gazetta Transilvania” eddigi tévelygéseink sürti homályából így vezet ki a „ragyogó világosságra:” „A szebeni gyűlés végzéseit egyedül a nemesség rontotta össze.” „Az urak csinálták ezt is.”

Teljesen tisztában volnánk; hanem valjon miért nem semmisítette meg előbb e végzéseket a nemesség, ha ily korlátlan potentátor, vagy miért is engedte születni, ha nem tetszett neki?

De miért tűnődni rajta? A legegység legmélyebb és legmagasabb, boldog ki abból táplálkozhatik; a „Gazetta” boldog, s bizonyára adós nem marad a felelettel.

Milyen nagy kár is volt szélnek röbenteni azokat a drága paragrafusokat! „igazmondó” „Gazetta” tudja csak mekkora kár!

Avvagy nem ezek engedték e meg kegyesen, hogy a „Gazetta” minden férfira beszélhetett tulajdon nyelvével — németül? Az sem igen járta, hogy egy legfőbb törvényszék bírái csak úgy hirtől ismerjék a birodalom fővárosát; mit lehetett tehát bölcsőbbet tenni, mint felküzdeni az egész törvényszéket Bécsbe, s ezt is megtették az okos paragrafusosok. És aztán valjon melyik gyűlés adott a tárcának oly illendő alakot, mint a szebeni? No meg a reichsrath koporsójára éppen nem is tanácsos visszaemlékezni gyenge szívvel stb. stb.

„Ó szép idők, hová levétek!”

S mi több, mindezeknek meggyilkolására talán még fátylat vethetne a „nagyilekű” lap; de e paragrafusok nélkül ő nem nemzet, nem magyar, nem román, nem szász, nem eskimó; szétfoszlott, elpárolgott, lett belőle levegő, lett semmi, — s ezt feledni már aztán nem lehet.

Egyedül Schmerling úr ő exelja tittötte őt fel emberré, ő gyújtott lámpát, melynél magát csak ugyan valamiféle nemzethez tartozónak pillantotta meg; hanem azon ominosus miniszteri rendelet óta nem tudja: ki, mi és merre van hazája.

Talán genozia is kellene kissé magát ilyen gyenge idegzett valami nyilvánítását?

Miért kötné meg, mint jó keresztényt, az álszemérem, midőn e nyilatkozatával embertársainak használ; most már legalább kristálytisztán áll mindenki előtt, hogy hasábján nincs niemi egy csepp román nemzetet is keresni soha, miután ott egyes-egyedül csak az önmagával zavarba jött „Gazetta” szól.

K-a. A-t.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése oct. 1-jén.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök tudatja, hogy Hertelendy Kálmán Zalamegye Szt. Grót kerülete, Rannicher Jakab Szabenszék és város, Trifunecz Pál Torontálmegye Basahid kerülete, Kazinczy István Zemplénmegye N. Mihály kerülete megválasztott képviselői beadták megbízó leveleiket és hogy Jász-Ladány több választója Pap Mór megválasztását megsemmisíteni kéri. E kérvény és a megbízó-levelek az igazoló-bizottsághoz tetetnek át.

A vasútépítésre kötött kölcsön megvizsgálására kiküldendő bizottság 15 tagjára adtak be a szavazatokat.

A szavazás valószínű eredménye következő: Bethlen Farkas gr., Bezerédi László, Csengery Antal, Deák Ferencz, Ghyecz Kálmán, Gózdú Manó, Kautz Gyula, Kemény Gábor b., Kovács László, Pulszky Ferencz, Bónis Sámuel, Somsich Pál, Tisza Kálmán, Trefort Ágoston, Keglevich Béla gr.

A szavazás befejezése után, Németh Károly képviselő az igazságügyi előterjesztéshez módosít-

ványt nyújt be, melyben a kerületi törvényszéket Nagy-Szombathól Pozsonyba kívánja áttétni. Mint-hogy az igazságügyi előterjesztés csak hírlapilag van közölve és még nincs a ház elé terjesztve, módosítványát, mint korait, az igazságügyminiszter és Bónis Sámuel felszólalására nevezett képviselő visszaveszi.

Ezzel az ülés eloszlott.

A képviselőház ülése october 2-án.

Elnök bemutatja a beérkezett irományokat, továbbá tudatja a házsal, hogy e hó 4-én, mint a Felsőház királyi névnapján délelőtti 10 órakor a budai vártemplomban isteni tisztelet fog tartatni, melyre a képviselők meghívottak. Egyszersmind a képviselők akaratával vél találkozni, midőn a jelenlévő miniszterelnök urat fölkeri, méltóztassék ő Felsőház előtt a képviselőház hő szerencse-ohajának kifejezést adni. (Élénk helyeslés.)

Radik Ákos jegyző olvassa a kölcsön-bizottmányának a múlt ülésben történt választása eredményét. 359 igazolt képviselő közül szavazott 166; — 5 szavazó-jegy üresen adatott be. A 166 szavazatból nyert: Deák Ferencz 160, Gózdú Manó 160, Somsich Pál 160, Csengery Antal 159, Ghyecz Kálmán 159, Trefort Ágoston 159, Kautz Gyula 158, gr. Bethlen Farkas 158, Kovács László 158, b. Remény Gábor 157, Tisza Kálmán 156, Bezerédi László 155, Bónis Sámuel 153, Pulszky Ferencz 140, gr. Keglevich Béla 94 szavazatot.

Madarász József képv. figyelemzteti a házat, hogy 359 igazolt képviselő közül csak 166 szavazott; s azért szükséges megvizsgálni, valjon ezen számarány nem ellenkezik-e a házszabályoknak a határozat képességre vonatkozó határozmányai-val, s ha igen, akkor a választást újból is elrendelni.

Somsich Pál képv.: Ha Madarász képv. tegnapielőtt, midőn a ház a választást elhatározza, azt indítványozza, hogy vizsgáltassék meg a ház határozatképessége, és akkor kiderül, hogy a képviselők szükséges száma nincs jelen: a határozat mindenesetre nem hozathatik. Miután azonban a határozat hozatott s a ház ekkor teljesen határozatképessé lett, azért, hogy a határozat kivételére, a szavazásra senki kényszeríteni nem lehet, a választás érvénye kifogás alá nem eshetik. (Helyeslés.)

Elnök felteszi a kérdést, s fölállásra szólítja fel azokat, kik Madarász képv. indítványa szerint a választást megsemmisíteni kívánják.

A szavazásnál a ház, öt-hat képviselő kivételével, egyhangulag a választás érvényessége mellett nyilatkozik.

Egyéb tárgy nem lévén, az ülés eloszlott.

A felsőház ülése oct. 2-án.

Elnök: gróf Cziráky János; jegyző ifjabb gróf Ráday Gedeon. A főrendek csekély számmal jelentek meg.

Elnök meleg szavakkal üdvözl a főrendeket, fájdalommal jelenti a ház munkás tagjának, és jegyzőjének: b. Apór Sándornak az elnapolás ideje alatt történt kimúlását; végül közli azon tagok neveit, kik elmaradásukat vagy hivatalos teendőket, vagy egészségi tekinteteket indokolták.

Ezután áttér elnök a napirendre, melynek egyetlen tárgyát azon körülmény képezi, hogy e hó 4-én ő Felsőház a királyi névnapján ünnepli az ország. Elnök emelkedett szavakban emeli ki e nap jelentőségét és a főrendek nevében, kik üléseikről fölkelnek, fölkeri a miniszterelnök urat, adjon kifejezést a ház hő érzelmeinek ő Felsőház trónjának számolya előtt.

Jelenti továbbá elnök, hogy ő Felsőház névnapján Budán, a vártemplomban ünnepélyes isteni tisztelet fog tartatni, melyre a belügyminiszter úr a főrendház tagjait meghívta.

Ezzel a napirend ki lévén merítve, az ülés eloszlott.

A magyar korona

országai és a birodalmi tanácsban képviselt országok küldöttségei 1867-diki sept. 25-dikén tartott közös ülésének jegyzőkönyve.

Elnökök: Főmagasságu bíbornok és érsek Rauscher Othmar lovag, mint a birodalmi tanács küldöttségének elnöke, és

Nagyméltóságu báró Sennyey Pál tárnokmester, mint a magyar országos küldöttség elnöke.

Tollvivők: Dr. Klun Vincze a birodalmi tanács küldöttségének jegyzője,

Dr. Kautz Gyula a magyar országos küldöttség jegyzője.

Jelen voltak: Az ő Felsége többi orszá-

gainak miniszteriuma részéről:

Báró Beust Frigyes birodalmi kancellár.

Báró Becke Károly pénzügyminiszter.

A magyar korona országai miniszteriuma ré-

széről:

Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök.

Lónyay Menyhért pénzügyminiszter.

Gorove István kereskedelmi miniszter és a

két küldöttség tagjai.

I. A birodalmi tanács küldöttségének elnöke, Rauscher bíró és érsek üdvözlően a két kül-

döttség tagjait, előterjeszté az államadósságok tár-

gyában a két miniszterium közti létrejött egysé-

get, a mint a mellékletből látható.

II. A birodalmi tanácsban képviselt országok

küldöttsége részéről a következő nyilatkozat történt:

„Azon tárgyalások folytán, melyek a tisztelt magyar országok küldöttségével a közös ügyi viszonyok igényelte kiadások járuléki aránya iránt folytak és azon értekezletek után, melyek a két miniszterium részéről, az általános államadósság tárgyában megállapított javaslat iránt tartattak, a reichsrathban képviselt országok küldöttsége a következő zárványokat teszi.

„A reichsrathban képviselt országok küldöttsége azon törvény értelmében, melynek alapján kiküldését nyerte, azon utasítást vette, miszerint a magyar alkotmány helyreállítása folytán szükségessé vált értekezletbe bocsátkozzék. E törvény azonban nem tesz különbséget az államadósságok és a közös ügyi viszonyok igényelte költségek járuléki aránya rendezése között. A küldöttség ennélfogva a kérdéseket elválaszthatlanokként kezelte. Mindenek előtt tehát kijelenti, hogy mindkét kérdés feletti nyilatkozatai elválaszthatlan egészet képeznek; tehát azon esetben, ha az államadósság kérdésében egyezkedés nem jöne létre, a közös ügyi viszonyok által igényelt költségek járuléki aránya iránt adott nyilatkozata is semmisnek tekintendő.

„A mi a két miniszterium által az általános államadósság iránt létesített, ezen jegyzőkönyvhöz csatolt pontozatokat illeti, a reichsrathban képviselt országok küldöttsége mindenképp kötelességének tartja nyilant kijelenteni, hogy azon eljárás, mely szerint a birodalom két felének a miniszteri egyezményben kikötött járuléka kiszámított, a reichsrathban képviselt országokat magasabb mértékben veszi igénybe, mint az képességük arányának megfelelően. Azon további határozománya pedig, mely szerint a magyar korona országai az 1869-ki évtől kezdve az államadósságok némely része szerződésileg kikötött visszafizetéséhez csak 1.150.000 forinttal járuljon, míg azon járuléka, mely e tekintetben ez összeg felett megkívántató, és mely a reichsrathban képviselt országok által lesz fedezendő, ezen országoknak alig igazolható és tulságos megterheltségével jár, melyet azok alig is bírhatnak meg. Mindazáltal a reichsrathban képviselt országok küldöttsége, hogy az álladalmi viszonyok végleges rendezését és ezzel együtt az oly káros provisorium mellőzését lehetségesnek tegye, készen nyilatkozik, a miniszteri egyezmények 1. 2. 3. és 4. cikkelyekben érintett kiigazítása csakis a költségvetésben felsorolt egyes tételek számszerű kiigazítására vonatkozik és másrésztől a szelvény- és nyereményadó meghatározása kizárólag a reichsrathot illeti.

„Együtt a 3. és 4. cikkelyben foglalt határozományok felvilágosításul kijelentetik, hogy a birodalom két felének az 1. és 3. cikkelyekben kikötött járuléka oly módon számított ki, miszerint az összköltségéből a reichsrathban képviselt országok terhére 25 millió forint levonattott és a maradék a reichsrathban képviselt országok és a magyar korona tartományai között oly arányban osztottott fel, a minő arányban áll a 70 a 30-hoz.

„A pontozatok 5. cikkelyében követett azon mód tekintetében, mely szerint a birodalmi mindkét felében az 1868-diki évben mutatkozó deficit fedeztetni fog, a reichsrathban képviselt országok küldöttsége kénytelen kijelenteni, hogy ezen kérdésben, mely feladatával nem is áll szükségképeni összefüggésben, nem tartja magát illetékesnek. Kötelességének ismeri tehát ezen, lehető következményei folytán, nagyfontosságú kérdésben, megbízójának, a reichsrathnak, tökéletesen szabad elhatározását fentartani.

„Minthogy azonban a magyar korona országai részéről az 1867. évre fizetendő illeték annak feltevése mellett állapittatik meg, hogy a mindkét részről hiánylat fedezése éppen az 5. §-ban foglalt módon történjék meg, a reichsrathban képviselt országok küldöttsége határozottan elismeri, hogy azon esetben, ha a reichsrath a hiánylat ilyképeni fedezéséhez nem adna megegyezését, a magyar korona országai fel lesznek jogosítva, hogy az államadósságokhoz való járulékot 1868-ra csak azon összeg erejéig szolgáltatassák, mint az a 3. 4. §§-ban a későbbi évekre van megállapítva.

„E pontozatok 7. 8. és 9. §-aival a reichsrathban képviselt országok küldöttsége akként egyez meg, hogy a törlesztett kötelezvényeknek a 8. §-ban említett kamatélvezete alatt, a jövedelmik levonása után fennmaradó kamatélvezet értéke. A küldöttség továbbá színtugy a következő három cikkelyben foglalt határozatokat és pedig a 10. § mely a vasut társulatok részére biztosí-

tott garantiáról szól, a 11-et, mely a központi pénzügykezelés aktív maradványait tárgyalja, s a 12-et, mely a birodalmi pénzügyminiszternek általános feladatát illetékek átadását tartalmazza, megfelelőknek találja.

„Azon arányt illetőleg pedig, melyben a birodalom két fele a közös ügyek költségeihez fog járulni, a reichsrathban képviselt országok küldöttsége készen nyilatkozik arra, hogy a reichsrathnak a következő megállapodásokat ajánlja elfogadásra:

1. „A vámilleték tiszta jövedelme közösnek nyilatkoztatik. Ebből mindenekelőtt az adó visszafizetés fedezeté a közös vámvonalon túl kiszállított megadottatott tárgyakért, a maradék pedig a közös ügyek költségeinek fedezésére fordittatik.

2. „A közös ügyek költségeihez a mennyiben azok a vámvédelem által nem fedeztetnek, a reichsrath által képviselt országok 70%-t, a magyar korona országai pedig 10%-t szolgáltatnak.

3. „E megállapodások 10 évi időtartamra szólnak, t. i. 1868. január 1-étől 1877. december utolsójáig.

„Végül még határozottan megjegyeztetik, hogy a reichsrathban képviselt országok küldöttsége nyilatkozatában azon biztos feltevésekből indul ki, hogy a mint ezt a magyar törvény is meghatározza, az államadósság feletti egyezményenl egyidejűleg, a két miniszterium között a vám és kereskedelmi ügyre, valamint az indirect megadottatás alapelveire nézve megállapított szerződések is a reichsrathnak előterjesztetnek, s hogy ezen szerződések által az inneni országok érdekei biztosittatnak.

III. Másrésztől a magyar országos küldöttségnek nevében, annak elnöke báró Sennyey Pál tárnokmester színtén kijelenté, hogy e küldöttség a pragmatica sanctióból folyó közös államügyek aránya és az államadósságok kérdését, utasításához képest, külön vevén tárgyalás alá, miután az első tárgyalás ő Felsége többi országai küldöttségével hosszasan egyezkedett, az államadósságok ügyében pedig a két miniszterium közti folytatott tárgyalások elejé terjesztettek, s ezek alapján ő Felsége többi országai küldöttségeivel is értekezett: az előbbi tárgyalás javaslatát, s az utóbira nézve a két miniszterium közti folytatott tárgyalások és a két küldöttség közti tartott értekezések eredményei felett véleményét külön határozatokba foglalta. E határozatok a következők:

a) A pragmatica sanctióból folyó közös költségek arányára nézve:

„Miután a magyar országos küldöttség értesített, hogy ő Felsége többi országainak küldöttsége az utolsó nyilatkozatában foglalt javaslattól eltért, s habár feltételeken, elfogadta, hogy azon arány, melyben a magyar korona országai és ő Felsége többi országai, az 1867-diki XII. törvény-cikkben közösnek ismert államügyek költségeihez ezentul járulandnak, a magyar korona országaira nézve 30, s ő Felsége többi országaira nézve 70 százalékból, 10 évi időszakra állapittassék meg: nem tartja az országos küldöttség már az idő elhaladása miatt is, szükségesnek, a birodalmi tanács küldöttségének sept. 14-kén kelt újabb jegyzőkönyvében tett ellenvetésekre felelni s az indokok taglalása és czáfolása alá eszkezkdni, melyek az ezen jegyzőkönyvben ajánlott javaslat mellett hoztattak fel, a melyből ő Felsége többi országainak küldöttsége maga is elállott; hanem azon óhajától vezéreltetve, hogy a közös költségek aránya ügyében közös javaslat jöjjön létre, az ő Felsége többi országainak küldöttsége által kikötött feltételek felett a határozat az országgyűlésnek tartva fenn, a magyar korona országai részére a 30, s ő Felsége többi országaira nézve a 70 százaléki arányt mindamellé, hogy az nagyobb terhet ró az országra, mint a mennyivel eddig járult a pragmatica sanctióból folyó közös terhekhez, készen nyilatkozik, a mindkét részről színtén elfogadott 10 évi időszakra, a magyar országgyűlésen javaslatba hozni. Azon reményben teszi azt a magyar országos küldöttség, hogy a birodalmi tanács által is ez arány fog megállapittatni, s egyidejűleg a még függőben levő kérdések, a melyekre nézve ő Felsége többi országainak hozzájárulása kívántatik, egész összegükben, az 1867-ki XII. törvény értelmében, kedvező megoldást nyernek, s ez által és a visszanyert önkormányzat folytán az ország anyagi ereje azon 10 év alatt, melyre az arány megállapittatik, emelkedni fog.

b) Az államadósságok ügyében pedig:

„A felolvasott pontozatokat, melyek a két miniszterium közti folytatott hosszas tárgyalások, s az ő Felsége többi országai küldöttségeivel tartott értekezések eredményei, olyanoknak találja a magyar országos küldöttség, hogy azok alapján, az 1867-diki XII. törvényezik által kikötött feltétel alatt és módon és azon reményben, hogy az idézett törvényben érintett egyéb kérdések is, a melyek a két fél kölcsönös beleegyezésével intézendők el, egész összegükben azon törvény szellemében s a jogok és érdekek kölcsönös méltánylása alapján egyidejűleg kedvező megoldást nyernek, a magyar korona országai és ő Felsége többi országai közti, az államadósságokra nézve végleges egyezmény jöhet létre. Midőn e szempontból a magyar országos küldöttség, mely e tárgyalás javaslatot készíteni hivatva nincsen, az érintett miniszteri pon-

tozatokat az országgyűlés figyelmébe ajánlandóknak véli, nem mulaszthatja el kiemelni azon rendkívüli anyagi és erkölcsi hasznát, mely az államadósságok kérdésének oly alapon, a mely Magyarországon pénzügyi rendszere önálló kifejtését lehetővé teszi, végleges elintézéséből, s ezáltal a kiegyezési mű szerencsés betetőzéséből az országra hárul.

A két küldöttség a felolvasott jegyzőkönyvből örömmel győződött meg a felől, hogy mindkét nagyfontosságú tárgyalás, mely felett a két küldöttség közti egyezkedések folytak, és illetőleg értekezések tartattak, a legényegesebb pontokra nézve közös megállapodás és vélemény-egység jött létre. E megállapodások mindkét küldöttség részéről, oly uton és módon, melyet utasításaik és törvényeik eléjük szabnak, az illető törvényhozások elé lesznek terjesztendők.

Levelezés.

Vizakna, szept. 23. 1867. — Alkotmányos tisztújításunk folyó év szept. 16-án vette kezdetét, mikor is a szavazó jogosult polgárság szép számmal jelent meg az ev. ref. anyaszentegyházban. Az említett szent helyen, tks. Lakatos Sándor főbíró úr elnökele alatt, a gyűlés kezdetét vette.

Elnök úr körülnéz, s miután a választóközönséget maga körül szép számmal látta, inditványozza, hogy egy deputatio által kormánybiztos tks. Timár Károly úr hívassék meg a gyűlésre, az inditvány elfogadtatott, s midőn a deputatioba menő egyénekről vala szó, megjelenik kormánybiztos úr dísz magyar öltönyben váratlanul, igen, mondom, váratlanul; mert hisz természetes dolog, hogy ily egyéneknek mindig egy deputatio viszi hírül, hogy a közönség egybe van gyűltve és egyszersmind tinpélyesen meg is hívja; de a mint mondtam, egészen ellenkezőleg történt, azt pedig mindnyáján tudjuk, hogy egy számos gyűlés jelenlétében, a hol éppen egy dolog tárgyalatik, egy ember oly észrevételül bejöheth, hogy az összes gyűlés tagjai nem is vehetik észre, így történt ez a kormánybiztos úrral is, oly észrevételül, hogy az egybegyűlt választóközönség meg se élenezhette.

Erre tudtul adja a kormánybiztos úr, hogy neki egy hivatali szolga jelentvén a gyűlés egyben létét, ennek meghívása folytán jöve a helyszínére. Ezután elkezdé megnyitó-beszédét, melyet magyar és román nyelven ada elő, beszéde alkalomhoz illő volt, a mit mostan a hírlapi szük tér miatt közölni nem akarok, csak annyit kívánok belőle ez alkalommal fölemlíteni, hogy tudatá a választóközönséggel, miszerint a gróf Haller fi-ág nem bír többé azon sajátosság jogával, hogy királybírói helyettes saját akarata szerint városunkra erőszakoljon (mert eddigelé csak is ilyenekre kellett városunk sorsát bízunk, no hisz saját kárunk okul az ember), hanem ha személyesen folytatni méltóztat, jogában áll továbbra is lenni; de miután erre nem hajlandó, ez alkotmányos tisztújítások alkalmával a királybírói állomás is választás alá kerülend, záradéku üdvözlő a szép számmal egybegyűlt választóközönséget és végtül ajánlja, mint szabadságukat szerinti választóknak szívők sugallata követését.

Ezután tudatja a választóközönséggel magyar és román nyelven, hogy tisztújításunk az esküdttség választásával veendi kezdetét, az e végre alakítandó szavazatszedő-bizottmányunkat idő megnyerése tekintetéből, ha felkiáltással választhatnók, annál hamarabb lefolyhatnának választásaink, ezen inditvány elfogadtatván, a szavazatszedő bizottmány megalakittatott; erre tudtul adja elnök úr, hogy bárki is szavaztat holnap, azaz: 17-kén délelőtti 10 óráig beadhatja, ezzel a gyűlés eloszlott, a szavazatszedő-bizottmány megkezdé működését a tanácsnázál, negyven esküdti lévén választandó, megválasztott pedig 39 általános szavazattöbbséggel, 19 magyar és 20 román, s így egy helyi tresedésben maradt, melyre kormánybiztos úr azon megjegyzést tette, hogy maradna a tisztikar megalakítása utánig.

A 16-ki gyűlés jegyzőkönyvi határozata folytán e hó 21-kén egybegyűlt a választó-polgárság a királybíró-választásra, a kándidáló-bizottmány elnöke a kir. bíróságra kándidált egyéneket akarván választás alá bocsátani; de ezt megelőzőleg kormánybiztos tks. Timár Károly úr, nyilatkoztatta a választóközönség és bizottmány előtt, hogy ő semmi nemű hivatali állást elfoglalni nem szándékszik, ennek folytán kéri, hogy candidatioba se tegyék.

Sinormértékül tartván kándidáló bizottmányunk a magas választási utasítást, félrevonul és kormánybiztos úr helyett más egyént tesz candidatioba, s így újból kiegészítve lévén a törvényes szám, Elnök úr által összesen a választók figyelmébe ajánlattak, megtörtént a szavazás, kir. bíró lett Szőcs Sándor 175 általános szavazattöbbséggel.

Ezután felkiáltás után főbíró lett Lakatos Sándor, első szenátor: Moldován János, második: Herepei Ödön, harmadik: Allemann Miklós, 4 dik: Székely Ferencz, kiket a választóközönség zajos éljenkiáltások közt haza is kísért.

Következő vasárnap, megszűnt a választás hétfőn reggeli 8 óráig, ekkor egybegyűlt, habár csekély számmal, megkezdődött a gyűlés, a mult gyűlés jegyzőkönyve olvastatik, a kormánybiztos úr részéről némi csekély változtatásokkal, miután ez kijavítva felolvasott; kormánybiztos t. Timár

Károly úr előránt irományai közül egy iratot, felolvastván, melynek tartalma röviden következő: több értelmes ember bevehető panaszt emelvén nálam, mint felelős kormánybiztosnál, hogy a szombat délutáni főbírói és szenatori állomások betöltése alkalmával a bizottmány nem felelvén meg a választási utasításnak, t. i. nem adta a bizottmány a választóközönségnek tudtára, hogy a választás a kir. bíró megválasztása után folytatódni fog, s ennélfogva a választók nem élhetvén jogukkal, a választás nem a maga rendén történt, a miről ugyan én, mint kormánybiztos sem értesittetem, bokros teendőim végett falura mentem, ennélfogva kötelességemnek tartám, mint felelős kormánybiztos gróf Péchy Manó ő exeljával ezen dolgot tudatni és ebben az ügyben egy bővebb felvilágosítást kérni, nem azért, mintha a további választásokat megszüntetni akarnám, hanem, hogy ha utólagosan kérdés tételnek, magamat, mint felelős, igazolhassam, a mit a mai postával fel is terjesztettem és a minnek másolatját itten jegyzőkönyvre vétetni kívánom.

Erre többfelől kérdések tételtek, először: szenator Moldován János azon kérdést intézé: vajlon van-e joga a kormánybiztos úrnak ezen irományt ide benyújtani? második szenator Herepei Ödön hosszasan kívánván a tárgyhöz szólani, a következőket mondá: T. gyűlés! vajlon van-e joga valakinek ezen merőben alaptalan panasszal előállni? hisz az első nagy gyűlés alkalmával, mely e hó 16-án az anyaszentegyházban történt; ki volt mondva, hogy a tisztújítás szakadatlanul foly mindaddig, míg bevégeződik, ezen gyűlési határozatot pedig a kezeim közt forgó jegyzőkönyv bitelesíti, a mely előtűnk e tárgyalás már törvényre vált; továbbá szabad legyen kérdenem: kik azon egyének? (csendesség) és továbbá: miféle oknál is emelhetek panaszt, miután itten, a mig a választás folyt, minden választónak joga volt beleszólani, sőt a mi több, mind magyarul, mind románul az elnök úr kérdést intézett, ha vajlon nem lenne-e valakinek kifogása? s miután ezt itten a helyszínen senki nem tette, még egyszer bátor vagyok a tisztelt egyének nevét kérdezni? (néma csend) A kormánybiztos úr mindezekre meg nem felelvén, mondá: nem azért jöttem én ide, hogy egyik a másik szemrehányását hallgassam, ezzel a gyűléstől távozik.

Elnök úr kijelenti, hogy ezen irat jegyzőkönyvrevétele annyit tesz, hogy a bizottmány nem felelvén meg a törvénytiszta utasításnak, ezzel egyszersmind vádolva is van, jónak látja tehát a további választást megszakasztani és nmlgu királyi biztos gr. Péchy Manó ő exeljával az itten előfordult zavarokat tudatni, melyek merőben a kinevezett kormánybiztos t. Timár Károly úr működése miatt jöttek létre. Ezen inditvány a vádolt commissio tagjai által elfogadtatott azon módosítással, hogy mielőtt e tárgyalás feletti alapos fölterjesztését tenné e bizottmány, távirailag is tudósíttassék kir. biztos ő nmlga, hogy a választás városunkban lényeges okok miatt félbeszakadt.

E távirai tudósítás 24-kén meg is történt, a legközelebbi posta fordultával pedig közölni fogja a bizottmány bevadoltatásának okát körülmenyesen, ehez téve, biztos tudomás szerint: a bizottmány új kormánybiztos kinevezéséért esd, ki az eddig történt választásokról szóló jegyzőkönyveket megvizsgálja, egyszersmind ezen njolag kinevezett kormánybiztos felügyelet alatt a hátra lévő választás megtörténjen.

Igy áll tisztújításunk, nagy érdemű olvasóközönség, a mi valójában sajnálatra méltó dolog, ugy annyira, hogy városunk valóságos interregnum uralkodik, nincsenek fölesketett esküdtjeink, nincsenek hivatalnokaink.

Kérdzhetné bárki is: vajlon mi ennek tulajdonképpeni oka? talán a különböző nemzetiségek? nem, valójában nem, mert oly egyhangulag folyt városi ügyünk, kezét fogtak választó-polgáraink román polgártársainkkal, megértve és helyesen fel fogva a 19-dik század korjellegét, egy alkotmányos tisztikar viszonját kívánta megalakítani, habár különböző virágokból, de mindenesetre együtt harmónizálókbl.

Ennél szebb választás — szabad legyen a működésbe volt bizottmány egyik nagy tiszteletű tagjának szavával elbetnem — ha összeolvassa bárki az összes Erdély és magyarországi választásokat, bizonyára mondom, nem fog ennél szebben és csendesebben folyt választást feltalálni.

Vizaknai.

Balásfalva, szept. 25. 1867. — Sterea Solutiu g. e. érsek halála óta városunk nagyobb zsidóságának, élénkségnek szemtanuja, mert nem mulik el egy nap is, hogy több vidéki román esperes s pap meg ne fordulna itt; mindenki feszült figyelemmel várja az új püspök-választást, melyért a káptalan kérvényezett is a kormánytól, ragaszkodva az 1579-ki cikkelyhez, mely azt mondja: Clerus yalachicus e suo gremio pro Episcopo quem voluerit eligat per principem confirmandum etc. Ragaszkodva e részben a százados gyakorlathoz is, mivel az előbbeni püspökök is szabadon választattak meg a clerus által.

A választási modalitás ez: minden kerületi esperes megjelenik 2 lelkeszszel s szabadon adja szavazatát a kormánytól kinevezett biztos előtt arra, kire tetszik, a szavazatok azután összeszámittatván,

a szövegszerűséget kapott 3. egyén felterjesztetik a királynak, kinek joga a három közül bármelyikre adni a szentesítést.

Itt-ott nagy aggodalmakat látunk aziránt, hogy a kormány talán ezáltal mellőzve a szabad választást kinevezi a püspököket, azonban mi nemcsak, hogy nem hiszünk, de tökéletesen meg vagyunk arról győződve, hogy a választási autonómia, főleg a mostani kényes körülmények között, egy hajszálnyit csorbát nem fog szenvedni, mert valamint a kormány, úgy minden hazáját őszintén szerető polgárnak szívén fekszik a két nemzet testvérülése; e szabad választási jog mellőzése valóban egy oly politikai tévedés volna, melyet megbocsátani nem lehetne, s azt a kormány elkövetni nem is fogja.

Hogy a 3-as számba kik fognak belesni? azt előre kiszámítani bajos lenne, azonban ha nem csalatkozunk, a közvéleményt egy férfiban látjuk központulni s ez: Papfalvi Constantin kanonok s országgyűlési képviselő.

A mennyiben mi is az itteni körülményeket kipuhatolni képesek valánk, szabadon meggyőződésünkben alapuló véleményünket kimondani, hogy higgadtabb, tapintatlesebb, tapasztaltabb s jellemesebb egyént bajosan lehetne Papfalvinál találni, kivel az üresedésbe jött püspöki széket betölteni lehetne.

Megjegyzem, hogy semmitől inkább úgy nem irtózik az itteni clerus, mint attól, hogy a választás mellőzésével a püspöki széket egy más megyebeliivel fogja betölteni.

Az összes clerus később százszorosán inkább az érseki méltóságot, más püspökre átruházva látja, mint a szabad választástól eltiltani.

Jobbba az itteni zilált körülmények, a püspöki javak feletti rendelkezés, s több ezer teendő anynyira igénylik a püspöki széket mielőbbi betöltését, miként erősen hiszünk, hogy mindezen viszonyok a kormány éber figyelmét ki nem kerüldik.

A hírlapok mesés dolgokat írtak a megboldogult érsek végtagjainakról, félmillió forint értékűről beszéltek; mi annyit mondhatnánk ezúttal, hogy a káptalan méltó s törvényes követeléseivel levonásával, de főleg ha a néhai érsek egyik rokona bizonyos P. G. (uradalmi igazgató minőségben) által az uradalmi erdőkben okozott tetemes s megbecsülhetetlen károk felszámításának, bizony édes kicsire, vagy talán éppen 0-ra olvad le a hírlapokban pengett félmilliómos hagyomány.

A fedhetetlen erkölcsű s legjobb indulatú öreg egész életében nélkülözött, hogy halálával nemzete oltárára egy méltó áldozatot tessen le, azonban észre nem vette, de talán nem is figyelmeztették, hogy az uradalom megbecsülhetetlen kincse, az erdő egyik rokona gondatlan kezelésének esik áldozatul, erről más alkalommal többet.

A beállott nagy szárazság miatt vetéstinkkel tökéletesen hátra vagyunk, töröküzünk jó, bortermésünk sokat ígér.

Tiszabúzának piaci ára 1 veka 1 forint 10 kr, régi töröküz 80 kr, tavalyi bornak vedre 1 forint. Istén ünnel. S—nu.

Vargyas, szept. 12. 1867. — A málnási levelemre, e lapok 105-ik sz. a. Y. Z. észrevételeket tesz, s azt mondja, hogy „szükségesebb látja a helyreállítását.“ Előre bocsátom azt, hogy én nagyon örvendtem volna Y. Z. „leonista“ levelének akkor, ha félremagyarázása s rossz szándékkal párosult még rosszabb értelmezései helyett, láttam volna benne tényekről szóló, levelem tárgyilagosságot, biggadt cáfolatát; s még inkább akkor, ha arra munkál, ő is, hogy a fürdő tulajdonosa fürdőjét a mostani árvaságából, s helyiségét mocsáros, bűzlő állapotából — a mire úgy is rég vár — bár kicsinyben is, a mennyire ez most lehetséges, emelje ki; de ezeket egyiket se teszi, hanem neki fog az, mihez nem ért, levelem vegytani részéhez, s itt is higgadt cáfolat helyett (mert engemet csak tényre lehet meggyőzni), minden sorával igyekszik csúzni-csavarni, szóval, a víz alapos vegytani részét kimutatása helyett, csak tagad és ellenkezik. De ily abszurdummal még nem is elégszik meg, hanem kezdi nekem az alchimistákat emlegetni, s azt kérli: „a chemiát kitől tanultam: Berzelius-tól-e, vagy a híres Liebigtől, mert tévtant hirdettek?“

Lassan a testtel, szokták mondani; s lássuk, röviden, miből áll tévtanom? Abból, mert igyekeztem a dolgot a maga valóságában körülírni, s másfelől a vízről — tapasztalásom után — azt írtam, hogy „gyenge“, gyenge sószó, s ezt a benne levő acidumoktól kapja; mi tényleg is igaz. Az is igaz, Y. Z. úr, hogy annyi chem. jegyzetem van, tanár Berde után, hogy belejé tudnám öltöztetni, ha hozzám jőne; tehát a chemiában felette járatlannak se mondhat.

De menjünk tovább. „Azt a valótlanosságot állítom — ugymond Y. Z. — hogy Málnásan az embernek az orrát a szén szaga (gőze) hasítja, mert ezt még a kén sem képes (?) előidézni.“ Ha csakugyan nem hiszi, jöjjön hozzám Y. Z. úr, vagy ha ezt nem teszi, utasítom a torjai barlangokba, ott bizonyosan meggyőződhetik tényleg is, s ha igazságot akar hirdetni, igazat kell, hogy nekem adjon; mert ama barlangokban is még nagyobb mértékben fejlődik a fojtó

kénsszag, mint Málnás fürdőjén, a hol az közvetve a vízből is mocsáros helyből jö ki. Határozottan állítom, Y. Z. „leonista“ úrral szembe azt, hogy a szén gőze magára is képes nemcsak orrhasítást tenni, sőt halált is okozhat, mit eléggé bizonyítanak a napontai sajnos példák... melyek, mint példák, szólnak mellettem, s állításaim mellett, melyeket elvégre is csak a rossz akaratú párosult szándék és tudatlanság ferdíthet el.

A mi pedig Y. Z. úr levele végén a szerkesztőnek való bízalását illeti, azt mondom, hogy bizony megfuttotta szerkesztői figyelmét minden levél, s ha éppen nagyon okosrútlennek talál egyet-egyet, nem hibet, hogy lapjában felvenni egyet is azok közül, s így az enyimet se.

Ezúttal mellőzöm is Y. Z. úr a 10-dik szádra való, valóban hamis utalását; hanem visszaterve a főtárgyra, a málnási vízre, (mert az oly személyt is, mint Y. Z. úr, ki annyi absurdumot tett, legzselészerűbb vízre vinni). A dolog így áll:

A málnási víz korszerű ellemzése szükséges, de ennek hiányában elég, ha bivatkozom a lecsapolási esatónára, hol a kén és szén savak le van ülepedve, tapadva nagy mértékben, a melyeket megnevezhet Y. Z. úr is, más is, s igazat kell, hogy adjon nekem. A vízben tehát csakugyan titynomok a savak, s a mit az első levelemben írtam, azok sem légből kapott állítások, hanem tények.

A mennyiben a málnási vizet és környékét ismerem, óhajtanám Y. Z. úrnak élő szóval és magyarul is megmagyarázni, annyival inkább, mert e lapok hasábjain nem lehet mindent tudni adni. Többet nem is írok egy betűt is, s így viszontasítom gáncsolódásait és minden rossz szándékkal párosult ferde magyarázatát, valamint a „következtelen“, „okszertlen“ és „tudatlan“ nevezetéseit is, melyekkel engemet igyekszik valódni, s — mi fő — lecskézni, mintegy oskolás, ábc- és gyermeket. Vegye tekintetbe — mit ajánlok — az írás eme szavait: „vesd ki a te szemedből a gerendát, s a máséban a szálkát azután keresd.“

De mire való volt éppen az ábc-nek végső két betűje alá bűni? Azért-e, hogy jobban csűrhesen-csavarhasson?.. Óhajtottam, valóban óhajtottam volna, hogy lépjek elé nyiltan, ne az Y. Z. alatt, melyek eszembe jutnának másfelől egy régi hypochondrichus is; mert valamint ezt nem képesek a legjelesebb orvosok is meggyógyítani: úgy, az ily „leonista levelező“-ket se vagyunk képesek, minden igazságainkkal se, meggyőzni, mert elötlünk az ilyes dolgok, (elég fájdalom) csak falra dobott babzsombok.

Végre bezárom levelem avaral az óhajással, hogy a fürdő tulajdonosa munkáljon oda, hogy fürdőjét és helyiségét tegye korszerűvé, és — mi fődolog — legyen törvények által szentesített szabálya, s a mostani önkény-alkottak — mint a holdfénye, ha a nap feljő — tűnjenek tova... Adja Isten! Albertfi János, theologus.

KÜLFÖLD.

ANGOLOSZÁG. A „Times“ levelezője Magyarországról és Ausztriáról. A „Times“ következőn vázolja az új átalakulást Ausztriában és Magyarországon:

„Ha a miniszterium nem is bír még többséggel a reichsrathban, ez még mit sem bizonyít a miniszterium ellen, melynek természetesen mint parlamenti kormányának többségére kellene támaszkodnia, hanem csak azt mutatja, hogy a pártok még nem szervezkedtek, és hogy a házban még nem is létezik többség. Különben ennek oka a kormány őszinteségében keresendő, melylyel a választások alkalmával eljár. Bismark és Napoleon tudtak volna maguknak többséget szerezni.

„A mi a sajtó-szabadságot illeti, Ausztria valóságos új Anglia! Hasonlót a kontinensen még soha sem láttak, a hol mindig azt emlegették, hogy a sajtót ellenőrizni kell; csak az ellenőrzés módjára nézve tértek el a vélemények.

„Ausztria jövője jelenleg csak egy kérdéstől függ: vajon előbbre teszik-e a különböző fajok, melyekből Ausztria áll, a politikai szabadságot és a várható anyagi fejlődést a politikai függetlenség fantomjánál? Magyarország e kérdésre megfelelt, a szláv tartományok még csak ezentúl fognak feladni. Oeshorság és Horvátország, mely tartományok hiányában vannak Magyarországon feltalálható politikai harmoniának és miveltésnek, panaszokkal tulmennek a kellő korláton, ha talán volna is okuk panaszkodni. A jelen pillanatban minden kontinentális ország között legjobban kormányzott birodalom elégedetlen lakosai nem függetlenség, hanem egység után sóvárognak; a mi a szlávok ajkán annyit jelent: mint Oroszországgal való egyesülés.

„Azon nehézségek mindazonáltal, melyek az ellenséges elemek kibékítését gátolják, remélhetőleg nem legyőzhetlenek. A birodalom politikai újraszülése csak imént vált történet dologgá; anyagi újraszülése csak ezentúl várható. Pest kibékült Béccsel, most már lesz ideje a magyar országgyűlésnek az anyagi kérdésekkel foglalkozni. A politikai elegendmények nem elegendők, ha nem ki-

serik azokat gazdasági intézmények. Az utóbbi tekintetben az első lépés megtörtént az által, hogy a Magyarországi és az örökös tartományok közötti pénzügyi viszonyok rendezettek. De ezzel a felvirágzás még nem eszközöltetett, csak a jobb jövő akadályai hárítottak el.

„Ausztriának egyelőre nem kell sem katonai hatalom, sem politikai reform. Az utóbbinak bő birtokába jutott, az elsőre nincs most sürgető szükség. De igenis szüksége van pénzügyi gyökeres reformjára.

OLASZORSZÁG. Garibaldinak Genuában tartózkodásáról, Caperabá visszautaztakor, egy genuai lap ezeket írja: A vonat kevéssel reggeli 6 óra után érkezett meg Sampierdarenába. A tábornok azonnal Colteletti házába ment, mely a pályafőhöz legközelebb fekszik. E ház előtt már nagy néptömeg várakozott, mely neszt vette jövetelének. Garibaldi szabad volt. Kísérőjében vala Incisa tók és del Carretto, admirálisági segédtszék, kik őt a királyi palotába is elkísérték, honnan a hajóra indult. A nép örömeiben közel volt ahhoz, hogy lovait kifogja s őt diadalmenettel hordja keresztül a városra. A csapatok s a tengerészeti tisztek által tiszteletteljesen üdvözöltetve, a kikötőbe gyűlt kiváncsiak lelkes éljencei közt szállott a tábornok az „Esploratore“-ra, mely 9 óra tájban elindult.

Ugyane lap Garibaldinak következő, a szerkesztőhöz intézett levelét közli:

„Genua, szept. 27.
Kedves Barri! Alessandria városában megígérték, hogy szabadon és föltétlenül engednek Caprerába vonulni. Ezt minden félreértés elhárítására.

Garibaldi.

A „Daily News“-nak Párisból florenzei híreket írnak (az asinalungai katasztrófa előtti időből), melyek szerint Ricciotti Garibaldi szept. 20-kán az olasz fővárosba 12,000 font sterl. összeget hozott, — mint angol utjának gyümölcsét, — mely az önkényesek közt egy percz alatt ki lön osztva. Az expedíciót oly nyíltan készített elő, hogy a Szent-Háromság terén naponként sok ember gyűlt össze valami tizenkét ezimadnia bámúlására, kik ott nyilvánosan dolgoztak Garibaldi katonái számára. Crispi küldetése, hogy a tábornokot haditervéről lebeszélje, semmit sem eredményezett. Az öreg kijelenté, hogy a koczka el van vetve; ő a nélkül is oly rettentően szenved sebei utóféjdalmában és a csuszban, hogy a halál csak könnyebbülésére válnék, s ő szilárdan el van határozva művét tovább folytatni, jöjjön bár a minek jönie kell. — Garibaldi sem sokáig gyalogolni, sem lovagolni nem képes. A parancsnokságot alatta fia vitték volna; a Róma elleni expedícióra Menotti vala kiszemelve.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A következő örvendetes igazságtinyminisiteri rendeletet olvassuk a hiv. lapban: Ő cs. kir. apostoli Felsége folyó év szeptember hó 26-kán kelt legmagasb jóváhagyásával az országgyűléstől nyert felhatalmazásom alapján ezenel rendelem:

1. Őr. A szebeni tartománygyűlés érvényen kívül helyezett határozatait folytán Erdélyre nézve felállított s jelenleg Kolozsvártól székelő legfőbb törvényeszk 1867. évi december 31-kén működését befejezvé, azon tul feloszlattatik.

2. or. 1868. évi január 1-től fogva a legfelsőbb bíróságot Erdélyre nézve is a magyar királyi hétszemélyes tábla s illetőleg azon testület veszi át, mely akkor Magyarországra nézve legfőbb bíróságnál felállítva lesz.

3. or. Ezen testület körében a legfelsőbb bíróságot Erdélyre nézve, ennek eltérő törvényei s jogviszonyai tekintetéből, egyelőre külön osztály fogja gyakorolni.

Kelt Pesten, october 1-én, 1867.

— Tegnap, mint Ő Felsége venenapján, a piaci nagy templomban ünnepélyes isteni tisztelet tartatott, melyben a polgári és katonai tisztikar teljes díszben vett részt. A szertartást Fogarasi M. püspök végezte.

— Ő Felségeik, pesti lapok szerint, a jövő hétfőn Buda-Pestre érkeznek.

— Az egyházi bizottmány, mely eddig Erdélyország számára a kolozsvári guberniumnál fennállott, hallomás szerint, a m. kir. közoktatási s cultusminisiter előterjesztése folytán Ő Felsége által meg lön szüntetve. Egyidejűleg elrendeltetett, hogy a kath. javak és alapítványok felelős, nyilvános és célszerű igazgatása tekintetéből az erdélyi katolikusok gyűlése, olyképp, mint már 1848-ban szervezkedett, haladéktalanul egybehívassék.

— Örömmel értesülünk, hogy Berde Móza belügyminisiteri osztálytanácsost Háromszék sepi-miklósvári kerülete f. hó 1-én újra követéül választá. 418 szavazat közlül 313 Berdére, 105 b. Szentkereszti Istvánra esett.

— Az erd. orsz. pénzügyigazgatóság — a „H. Z.“ biztos értesülése szerint — mind addig, míg az adóügy országgyűlésileg nem szabályozatik, jelen helyzetében marad.

— Hihetetlennek látszik, de úgy kell lenni, hogy a helybeli postahivatalnál még nem tudják, mik folytak le az idő medrében ez év februáriusa óta. Egyébre tán nem mutathat egy általunk csak tegnapelőtt kapott levél, melynek bori-

tékán a postabélyegzések így hangzanak: „Nagy-Szeben“, „Köhalom“, „Klausenburg“!

— Tegnapelőtt eldöntetett a tisztügyesség feletti attache is. Megválasztatott Bodor László.

— Városunk egyik követe gr. Eszterházy Kálmán főispánná lett kinevezetése folytán lemondván, új választás küszöbén állunk.

— A m. vásárhelyi törvényszék ülnökei Hajnal József, Dicső Lajos, Nagy Lajos, Lázár János és Dezső János lettek. A tisztikar mult hó 30-kán tette le esküjét.

— Ki a b. farkasutcai templom mellett jár nappal, meggyőződhetik, hogy az utca alsó részének összesen két lámpája van, hanem aztán arról csak besötétedés után vehet tudomást, hogy egyik sem látszik. Valjon miért kell ezeknek éppen ilyen sajtáságos lámpáknak lenni?

— A pénzügyi őrség, hír szerint, újra szerveztetik. Az idegeneket elbocsátják; s helyüket kiszolgált katonákkal töltik be. Pest már kapott e tárgyban egy rendeletet.

— Szebenből jelenti a „Sieb. Blätter“, hogy az ott újra megválasztott Rannicher Jakabnak magában Szebenben tetemes kisebbsége volt, melyet csak a székbeli választók változtattak többséggé.

— Az osztrák császárné áldott állapota hivatalosan közölve van, mindamellett férjét kísérni fogja párisi útjába, a Franciaországban tartózkodás idejét azonban legtöbnyire valamelyik császári mulatóhelyen — talán Compiègneben — fogják töltöni. Így írják a francia levelezők.

— Wenckheim belügy- és Mikó közmunkaminisiter a Madsidie-rend nagy keresztjét kapták.

— Brassóban „fogyasztási egylet“ van alakulóban.

— A Deák-kör szept. 30-dikáni értekezletén gróf András Gyula miniszterelnök úr közlést tett a pénzügyi kiegyezkedésre vonatkozó előterjesztésekről. Együttal azt is megjegyzé, hogy a delegációknak körülbelül négy hét múlva már össze kellene ülnie. A delegációk ülése alatt az országgyűlés nem napolthaték el, hanem osztályokban folytatná tovább működését.

— Reményi Edét, mint értesültünk, Ő Felsége legújabb kamarahegedűsév méltóztatott ki nevezni.

— Fiume leendő kormánybiztosul gróf Vécei József szabolcsmegyei főispánt említik.

— Pécsről írják, hogy ott többen az Amerikából legközelebb honába visszatérendő Perczel Miklósnak képviselővé megválasztására készülnék közreműködni.

— Zágrábba az udvari kancelláriától elnöki rendelet érkezett, mely meghagyja a zágrábi gymnasium és reáltanoda mindazon tanárainak rögtön elbocsátatását, a kik nemzetiségi igaztással vádolhatnák.

— A „Lloyd“ szerint Bécsben képviselői körökben olyakat is beszélnek, mintha Herbst, felboszankodván azon, hogy a kiegyezés ellen folytatott agitáció sikertelen maradt, képviselői állásáról lemondani készülné; ellenben Kaiserfeld Mór és dr. Berger késznek nyilatkoztak volna miniszteri tárca vállalására.

— A közmunkaügy tárgyában a közlekedési miniszteriumban összehívott bizottmány mult hó végén tartott ülésében fogott hozzá az erre vonatkozó törvényjavaslat tárgyalásához. Mint a „P. Lloyd“-ban az ülés folyamáról közölt tudósításból látjuk, a biz. tagok többsége a közmunkának általános megszüntetését még korainak tartja ugyan, de másrésztől abban állapodtak meg, hogy a kir. országutaknál a munkálatok kizárólagosan fizetett napszámmal teljesíttessenek, a természetben szolgáltatandó közmunka pedig a megyei és községi utak számára tartassék fenn. Hogy e közmunka miből álljon, s miként történjék felosztása: ez a későbbi értekezletek tárgyát képezi.

— Rómában, nem egészen hiteles hírek szerint, lázadás tört ki, s a pápa Civitavechiába vonult.

— Az előadások az itteni nemzeti színházban october 12-kén fognak megkezdetni. Egy-szersmind színigazgató Fejérvári a rendes téli idény megkezdése előtt oct. havában 12 előadásra rendkívüli bérletet nyit a következő árak mellett: Középpáholy 28 forint 50 kr, alsó és másodemeleti középpáholy 21 forint, felső páholy 18 forint, erkélyszék 7 forint 50 kr, I. rendű zártszék 5 forint 50 kr, II. od rendű zártszék 3 forint 40 kr. Ezen rendkívüli bérlet-folyam alatt csak az első előadás leendő bérletszítetben, a tulajdonjoggal bírt páholyok iránt ezen bérletre oct. 9-ig rendelkezni kell.

— (Necrolog.) Schwarz Frigyes, magyar kir. fővármihatali ellenőr, maga és gyermekei: Vilma, Frigyes és Ida nevűben, mely keserűséggel tudatja a csapást, mely családját érte, midőn abból az illetők szeretetének és tiszteletének kedves tárgya, a bánatos férj hű neje és a vesztés nagyságát felfogni még alig képes gyermekek jó anyja Binder Vilma folyó hó 29-kén reggeli 8¹/₂ órakor, életének 29-dik, boldog házasságuknak 11-dik évében, 8 hónapon át tartott hosszas szenvedés után az élők sorából kiragadtatik. Hűtmei folyó év oct. hó 1-én d. n. 4 órakor nek bel-középutcai szállásáról — ma-

vámhivatali épületből — a végnyugalom helyére. Kolozsvárt, szeptember 29-én, 1867.

— A múlt hó végén történt földrengésről folyóirat tudósítások. F. Pálfalván d. n. 4. Parádán esti 3/8 órakor kezdődött. Amott a Mátra felől sajátságos bűbölés hallottak, mire a föld jócskán megrendült, aztán más reggelig 26-szor ismétlődött a rengés, mely legerősebb volt 22-kén esti 9 óra után, mikor oly mérvű volt a föld megrendülése, hogy a házaknak minden legkisebb része recsegett, a gerendák hajladoztak, az ablaküvegek néhol össze is törtek. A barmok bögték, az emberek pedig jajveszékelték s a mezőre sátrak alá menekültek. Több helyt tetemes kárt is okozott a földrengés. — Pálfalván is több izhen ejtette a lakosokat rémüléské, s erős volt, mert p. o. a templomban lehultak a gyertyák az oltárról, s a bolt-hajtás több helyt megropedezett. Nagy kiterjedésűnek kellett lennie, s legerősebb a Mátra tövében. — A lökések északra délnek mentek.

— Régészeti kincsek. Mint a „Moskva”-nak írják Orenburgból, a Dschan-Kent homok által eltemetett város kiasásával nagy téglák és üvegyárákra bukkantak, melyek annál nevezetesebbek, minthogy Közép-Ázsiában ezen ipar ismeretlen és az üvegyárak legnagyobb része Oroszországból került oda. Arany és ezüst pénzék is találtak. A téglák, melyekből a város épült, jeles minőségűek, és oly jó állapotban vannak, hogy mint építési anyag az orosz erődítéseknek felhasználtak. A város átmérője három verst (orosz mértőföld).

— A gabnautizeti viszonylat. Franciaországban állítólag azon nézet van elterjedve, hogy az idén Amerikából nem lehet jelentékenyebb

gabnabehozatalt várni, és hogy egyáltalában nagyon tulbecsültetett az ideai amerikai termés. Ha ez igaz, akkor Magyarország, az európai gabnapiacra a jövő aratásig ura maradhatna a helyzetnek.

— Helyreigazítás. Mult számunk „Külföldi” rovatában a helybeli ev. ref. főtanodai szegény tanulók segélyezéséről szóló közleményben t. Vajna Elek, muzeumi őr, úr kegyes adománya 16 forint helyett hibásan 15 forintba van téve: mit ezennel helyreigazítani sietünk.

— Örömmel adjuk közre szép tolláról s történelmi jártasságáról ismert írónk P. Szathmáry Károly alábbi értesítését; látva, hogy a legilletékesebb kezekből került ki azon mű, mely Erdély műveltségének történetével azonos. Talán szükségtelen is felhívni rá az általános figyelmet.

Értesítés.

El nem hárítható akadályok, melyek közül legyen elég huzamosabb gyöngékedésemet említenem, „A gyulafehérvárnagyenyedi főiskola története” című művemnek e hóban megjelenését gátolva: midőn ezen késedelemért előfizetőim nem nagy számától bocsánatot kérnek — egyszersmind tudatom, hogy a számításom feletti terjedelemtől munkám már sajtó alatt van, s hogy arra az előfizetést (2 frtjával) október havában még elfogadom. — Kelt Nagy-Enyed, oct. 1-én, 1867.

P. Szathmáry Károly.

Hivatalos értesítések kivonata.

Az erd. tábla elnöke Fodorcanu Pétert joggyakornoknak kinevezte.

*) Kérem az erdélyi lapokat e sorok szives átvételére.

Az erd. kir. pénzügyigazgatóság Bok Lajost 2-dik osztálybeli adótárnokká Bresztowsky Gusztá-vot és Schneider Alajost 1-ső osztálybeli adóellen-őrökké, Wroblewsky Stanislaust, Erős Jánost és Böhm Károlyt 2-dik osztálybeli adóellenőrökké, végül Popelia Simont, Gerger Gyulát és Schaller Szigfridet 2-dik osztálybeli adótitkárré kinevezte.

A Királyhágón túl: Wagner Károly sel-meczi tanárra, Grosschmidt Antal és Stall Károly bányatanácsosokra és Bay Bertalan adófelügyelővé neveztettek ki.

Ügyvédi jogosultságot nyertek a Királyhágón innen: Pap Elek és Kovács Sándor. Vesztegetőnek nyilváníttak: Rig-mányi Csizsér János és neje s Büllöni Máthé Elek.

Vásárbetiltás: Kolozsmegye alsókerületé-ben a n-dai és sz. erdeki oct. 16-ik országos s a teke és moesi betivásárok a marhavész miatt, a marhákra, kecskékre, juhokra, ugy ezek nyers ter-mékeire nézt beillattak.

Árverések és árlejtések. Kolozsvárt a katonaság részére tűzifa, szalma és olaj beszorgál-tatására árlejtés oct. 14. — Maros-Vásárhelyt Tim-pernagel Teréz háza decz. 13. jan. 13. — Tordán az aranyosi fedelez hid kijavítására árlejtés octob. 14. — Marosszéken M. Sámsondon gróf Rhédey István fekvőeségei nov. 15. decz. 31. — Sepsz Szt-György majorsági-javai haszonbérbe nov. 15.

Háromszéken Rétyenben Székely Antal fekvő nov. 26. deczemb. 30. — Küllömmegyében V. Galfalván Földvári Ferenc fekvő decz. 2.

Czégbejegyzés: Sz. Udvarhelyi kereskedő Szenkovics János czége bejegyeztetett.

UJ POSTA.

— Bécs, oct. 2. A honvédelemügyi bizott-ság a kormánynak azon előterjesztését, mely szerint

hét korosztály behívására, feljogosítva leendett, el-veletette; s oly értelemben módosította, hogy erre csak háboru időben lenne joga. Az itt egybegyűlt 25 éresek és püspök a császárnak feliratot nyújtott át, mely a concordatum historiai keletkezését, ugy szintén szükségességét emlegeti, egyzersmind az osztrák törvényhozó testületnek a nem-katholikusok iránti türelmetlenség végett hangoztatott panaszát visszautasítja.

— Róma, octob. 2. A tegnapi „Journal de Rome” szerint új csapatok léptek át a határon.

— Florensz, oct. 2. A tegnapi „Opinion” szerint Viterbo tartományban felkelő-csapatok mu-takoztak. Aquapendenteben 40 főlkelő egy lakta-nyát fogott körül, melyben 80 zsoldár volt.

— Triest, octob. 1. (Tengerentúli posta.) Calcutta, sept. 3. Kabulból hírként jelentik, hogy egy orosz csapatosztály Mervbe küldetett, s hogy a persa király 60,000 emberrel Mesednél áll.

Gabonaár Kolozsvárt oct. 3-kán 1867.

(Alsó n. mérő, középár.)
Tisztábbá 4 frt. 34 kr. Elegyűbbá 3 frt 20 kr. Rozs 2 frt 42 kr. Árpa 1 frt 86 kr. Zab 1 frt 16 kr. Törökbuza 2 frt 54 kr. Pityóka — frt 70 kr. Marhabús fontja belváros 15, külvárosban 14 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Oct. 4-kén: 5% Metalikus 100 frt 55.20, 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 64.70. Kamat 58.10. 1860. Kölcsön 80.90. Bankrészvény 680. — Hitei-intézeti részvény 200 frt 173. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 124.85. Ezüst 122.5. Cs. királyi arany 5.95 1/2.

Sept. 30-kán: Földtehermentesi kötvény Ma-gyarországi 68.50 Erdélyi 64. —

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Sz. 3981. 1867.

Hirdetmény.

A folyó év november hava 1-ső napjától a jövő 1868-ik évi october utolsó nap-jáig a helybeli katonai lakományok számára a város által tűzifa pótlékban mintegy 74 rövid öl kemény tűzi fa, továbbá mintegy 23 mázsa világítási olaj, és mintegy 2950 tizfontos részlet sűrű szalma lévén adandó, ezen kellékek kiszolgáltatására nézve folyó év **october hó 14-ik napján** délelőtt 9 órakor a városház 4-ik számú termében árlejtés fog tartatni melyre vállalkozni vágyók, a felkiáltás szöveg 10%-nak bantpénzzel bététele mellett megjelenni felhívának; bővebb értesítést vehetni illető tanácsai előadónál, a tanács-ház 10-ik számú iroda szobájában.

Sz. kir. Kolozsvár város közigazg. Tanácsa 1867-ik év october 1-jén tartott üléséből.

Kiadta: LUGOSI ISTVÁN, jegyző.

NEM HIVATALOS

Közzöljük a jól egymással.

Alólt az emberim iránti szeretetről indítva mindenkit figyelmeztetek az úgynevezett „**EGRI VIZ**” mint nélkülözhetlen házi gyógyszer jótékony hatá-sára. Azon bejokón kívül, melyek ellen e jótékony szer különösen ajánlatik, használtatott házamuál még a hideglelés valamint a házgerincz fájdalom ellen is, még pedig a legbiztosabb sikerrel. Kötelességemnek tartom tehát egyszerű bálás elismerésemet nyilvánítani az egri Irgalmasrendnek igazgatóságának; másrészt a szenvedőket emberszeretettel figyelmeztetni e kimondhatatlanul hasznos házi gyógyszer kitünő eredményére.

Mátéi FARKAS KÁROLY.

TILCS JÁNOS könyvkötő

lakása az unitarius templom mellett.

Ezennel van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy a nem régen felállított tüzletemet a szappanyutóval a t. megrendelői könnyebbéegére át-tettem a magyartuzóba — a hol is elvállalok mindenféle egyszerű avagy di-szes könyvek bekötését, nem különben vidéki megrendelésekre is — pontos és gyors szolgálatot ígerek — különös figyelemmel vagyok még az iskolai köny-vek olcsó és tartósságára nézve, továbbá elvállalok mindenféle alakítás alá tartozó női himzéseket.

Tisztelettel
TILCS JÁNOS.

ROSENTHAL H.

bécsi glycerin vas- és vas- gyomor-liqueure.

Melyek udvari tanácsos prof. Oppolzer által Bécsben kitünő vas- kész-ménynek ismertettek el, különösen gyógyítólag hatnak gyomor-bajokban, arany-érben, sárgaságban, vérhiányban, rozslú táplált, görvélyes, ideg- és ingyöngé egyéneknek satb. s a bécsi cs. kir. beteg-ápolásban már több év óta jó sikerrel használtatnak.

Egy kis palack ára 1 frt 35 kr.

„ nagy ” ” 2 ” —

ROSENTHAL H.

A fennebbi liqueurek valódi minőségben kaphatók:
Ségosvárt: Teutsch J. B. urnál; főraktár.
Fejérvárt: Dr. Reckert „
Brassóban: Jekelius Károly „
Cs.-Szeredán: Gözsy A. „
Szebenben: Dr. Gaiser G. A. „
Nagy-Selyken: Szenczy Gábor „
Medgyesen: Wolf W. „
Kőhalmon: Nagelschmidt S. örököséinél.
Sz. Udvarhelyt: Kautz A. Ján. urnál.

Főraktár egész Erdélyre nézve: TEUTSCH J. B.-nél Ségosvárt.

ANDES és FROEBE

Gőz- firniss- lack- festék és mastie-gyára Bécsben,

ianlja elismert kitünő jóságú copal szekér és hutor-lackját, bernstein amar-firnissét, siccatit, dörzsölt olaj-festékét és padlázat lackját olcsóbb árakon.

dai festékek,

ajók számára,

ing 334.

Mastic,

Általános ismert készítmény.

Raktár: Bécs, Bäckerstrasse 10.

(270) (12-24)

O v á s ! !

már 35 év óta a legjobb hitelnek örvendő a jeles tulajdonságai miatt nagyon híres
Fernolendt Ferencz-féle
bécsi- vitriol nélküli csizma fénymaz,

és ezért bel- és külföldön ezen készítmény általánosan elismert jelességéért többen (és ezek közt volt könyvvezetőm, ki magát Fernolendt Ferencz öccsének nevezi) azon megdöglőtelan eszmére jöttek, hogy magokat idegen tollakkal felkésztve „bécsi fénymaz” néven az enyémhez hasonló vignetle alatt egy sokkal rosszabb készítményt terjesztzenek. Azért én

FERNOLENDT ISTVÁN

hirdetem és tudatom, hogy még nagybátyám életében 22 évig vezettem a gyártást, kezelést, és hogy boldogult bátyámnak Fernolendt Ferencznek egyetlen és törvényes örököse én vagyok, és mint ilyen egyedül bírom a „bécsi fénymaz” gyártásának titkát, mely fénymaz nem szárad, hanem jósága mellett 4 — 5 évig egyenlő lágyan és trissen megmarad. Ennélfogva intem a nagy érdemi közönséget és t. kereskedő urakat ismételve és különösen, miszerint ne engedjék magokat csálók-tól rossz készítménnyel, rászédetni valamint a bört rosz vegyítékekkel bemázoltatni.

Az én törvényes bejegyzett cégem

Fernolendt István, Fernolendt Ferencz unokaöccse.

Gyárom van: Bécs, Landstrasse Hauptstrasse Nro 74.

Gyári-raktárom: ezelőtt Grünangerasse Nro 8. most Stadt Schulerstrasse Nro 21.

Bécs, aug. 1. 1867.

FERNOLENDT ISTVÁN.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében kapható:

KASSAY A

A telekkönyvi rendszer ismertetése,

mintákkal, ügyvédek, bírák, községi jegyzők, előjárók és felek részére.

Ára 80 kr.

KASSAY A. A szolgabírák és megyei es-

küdtek hatásköre és leendői. 1 ft 60 kr.

A községi előjárók hatásköre és leendői,

törvénykezési és közigazgatási tekintetben, irománpéldákkal. 1 ft 40 kr.

Keresztyén hittan,

melyet a néhai b. e. erdélyi ref. püspök Zagoni BODOLA SÁMUEL újabb és megjobbitott kiadása nyomán, legújabbban átdolgozott és az V-ik és VI-ik gymn. osztály számára sajtó alá rendezett

GARDA JÓZSEF, ker. erkölcsan és gyakorl. theologia r. tanára a n.-enyedi ref. tanodában. Ára 70 kr. o. ért.

Kárpitpapir (Tapetlen) minták

nagy mennyiségben több mint 600 különböző színben és rajzban kaphatók választás végett kisebb s nagyobb szobák bekárpitozására. Raktárt nem le-hetvén ily nagy terjedelmű cikkből tartani, a gyárral kötött szerződésennél fogva minden megrendelés az itt levő minták szerint, az eredeti nyomtatott árjegyzékben foglalt gyári árak biztosítása mellett, a leggyorsabban eszközölhető.

Pozner Károly Lajos

első magyar és kir. szabadalmazott

vonalzó intézetének és kereskedelmi

könyvgyárának

fő r a k t á r a,

a hol is intézetek, gyárosok, kereskedők és iparosok számára megkivántató, valamint háztartási és gazda-tiszti számadásokhoz, ugy szintén községi hivata-loknak szükséges — bármily alaku — kisebb és nagyobb vonalzott és vonal-zatlan **könyvek** — nagy választékban — határozott gyári áron kaphatók.

Szekér-postai feladványokhoz szükséges

FUVARLEVELEK

egyenként 1 krajczár.

50 darab

100 ”

500 ”

— frt 30 kr.

— frt 50 kr.

2 frt — kr.

(1-3)
Van szerencsém a n. erd. közönséggel tudatni, hogy a bel-morostorúczában báró Apor-baz alatti
férfi ruha raktáromban
most érkeztek meg Brünből és Reichenbergtől a legfinomabb és a legnagyobb választékban forró gyapjú szövetek; elvállalok a legújabb magyar, német és francia divat szerenti öltönyöket, a melyeket a legbiztosabban és divatorában kiállítani legfőbb törekvésem leendő. Mitűn a t. közönség eddig bécsi pártfo-szást megköszömb, ugy ezúttalura is bátor vagyok, becses pártfogásért ese-dezni, biztosítván, hogy juttanyos áram s pontos szolgálatom mellett azok ki-érdemléseire legfőbb törekvésem tüzém ki.
Kolozsvárt, october 1867.
KOPITINSKI ANTAL,
férfi szabó.

(323) (3-3)

Keesed helységében b. Diószegi An-tal ur birtokában 18 kalongya, részint széna, sarju és luczerna jelen év **october 17-én** árverés útján a hely-színén el fognak adatni.

Szappanyos,
törv. zár gondnok.